

Lasten Suometar.

— Lufemista Nuorisolle. —

N°. 35.

Joulukuussa

1857.

Sinain-wuori.

Ken ei olisi Sinain-wuoresta kuullut puhuttawan, tästä wuoresta, jonka kullulalla Mooses aikanaan puhutteli Her-
raa ja jolta Jumala itse ilmoitti Lain käskyt wapisewalle
Israelin kansalle! Kuwasta tästä näette tämän wuoren
ja sen korkeimmalla kullulalla miehen seisowan, joka ehkä
olleeikin Moses itse. Taampaan nähyy palanen mainiota
Punamerta, johon Farao-kuningas sota-joukkonon hukkui,
kun Israelin lapset jälestä ajoi. Pohjanpuolella tätä
wuorta on El Tih niminen erämaa elikkä hietä-ulapra,
jota Israelin lapset neljätkymmentä vuotta saivat edes
takasin kuljeskella, ennenkuin katsottiin kelwollisiksi Kaa-
naanmaahan pääsemään. Waan sitä ei näy tässä, niin-
kuin ei myöskään tuota mainiota Kreikan-uskoista Luos-
taria, eli Monasteria, joka on wuoren rinteeseen rakettu.

Luostari eli Monasteri! „mitähän tuo lienee“? kysynee
ehkä moni lukioistani. Tahka tässä siis laweammalta
selittän niiden syntyä ja laitosta.

Kristillisyhyden ensi-aikoina, jolloin sen tunnustajojta
wielä oli harwassa ja kaikilta wainottiin, lienee monikin
Jumalata pelkääwäinen mies, maailman tyhyyttä paeten,
eronnut kansa-ihmistensä seurasta ja lähtenyt korpeen elä-
mään, täällä muka yksinäisyhydesään Jumalata hartaham-
min palwellassensa. Näitä nimitettiin Eremitiksi, suo-

meksi eräkkäiksi ja heistä oli kuuluisin eräs Antonio,
joka kolmannen vuosifadan loppupuolella eli Egyptia
maalla. Hän muutti korpeen asumaan, jossa yhlä haa-
waa kaksikymmentä vuotta olla oleskeli yppö-yksinänsä, kun-
nes maine tästä lewisi ympäri maan ja saattoi muitakin
esimerkkiänsä noudattamaan, jotka kaikki tulivat luossensa
sinne hänen johdon alla muka paremmin pyhitettä. Tällä
tawoin ilmantui Antonion ympärille koko joukko pieniä
mökkiä, jotka kutsuttiin Monasteriksi ja niiden asuja-
mia Monahhin eli munkin nimellä. Se oli luostari-
en alku.

Ensimmäinen warsinainen Luostari perustettiin toki wasta
wuoden 326 waiheilla Pakomioita Tabenna-nimiselle
Niilwirran saarelle. Tämä jumalinen mies oli samate
kuin Antonioin kauwan elänyt yksinäisyhydessä, waan ker-
ran Tabenna-saarella rukoillessansa oli kuullut äänen pu-
huwan hänelle: „Usetu tähän luostaria rakentamaan; sillä
monta owat tänne tulewat elämän pyhitystä sinulta op-
piaksensa“. Samassa oli enkeli ilmantunut siihen ja an-
tanut hänelle taulun, johon luostarien-säännöt oli kir-
joitetut. Näytteeksi panemme tähän eräitä näitä.

Näitä noudatellen tulee joka munkin woimiansa mukaan
syödä, juoda, tehdä työtä ja paastota. Ne, jotka owat
ruumiitansa woimakkaat ja syöwät paljon, saakaat rasti-
tawampaa työtä tehdäksensä; heikko-ruumiilliset ja koh-
tuulliset pääskööt helpommalla. Joka luostarisssa olkoon
eri kammioita ja joka kammiossa asukoon kolme munkkia;
mutta ruokaa saamaan pitää kaikkein kokoontua yhteen
suureen saliin. Sänkyä ei saa löytyä koko luostarisssa,
waan maatkaan munkit istuillaan, kufin tuolillansa taap-
pään nojaten. Rukoilla pitää heidän 12 kertaa päiwässä
ja saman werran ehtoolla jekä yöllä; hartahimmat us-
kossa rukoilkaat ussammin jos mieli tekee. — Näistä esi-
merkeistä jo arwannee kufin, miten kowassa kurisssa Pa-
komio piti munkkiansa; hywä, jos heitä olisi aina niin pi-
detty. Waan kun aikain kulnessa luostareille karttui pal-
jon rikkautta, pääsiwät munkit laiskuudessa wettehtimään.

ja nyt muuttuivat nämä raskettuina omatuntojen turvapaikat irstaisuuden ja kaikkein pahain syntein pestiksi. Silläpä niitä uskon-puhdistuksen aikoina yleiseen hävitettiin niistä maista, joissa tämä uusi oppi pääsi wallalle. Katoliset ja Kreikan eli Wenäjän uskolaisilla pidetään vieläkin luostari-elämätä anstollisena; ja omassa maassammekin löytyy kaksi Kreikan-uskoista monasteria, nimittäin Basilamon ja Konon saarilla Laatokan meressä.

Witmeiksi mainittua uskoa on sekin mainio luostari, joka Sinain-vuoren rinteellä on. Eräästä siellä matkustawan ranskalaisen matka-kertomuksesta, lainaamme seuraavan otteen.

„Jopa viimeinkin pääsimme luostarin edustalle. Ennomattoman paljon waiwaa ja vastusta kärsittyämme noita hieta-ulojaita matkatessamme, olimme nyt saaneet satamaamme, jonka Kristittyin armeliaisuus on rakentanut tähän fanta-mereen. Waan kohta paikalle saatuamme, huomaamme ei vieläkään perille päässeemme. Siinä oli kyllä luostarin muuri edessämme, waan porttia ei nähty nyt missäkään. Hetken odotettuamme aukesi ikkuna ikellä katon-räystästä ja warowasti pisti eräs munkki päätänsä ulos, katsoaksensa muka mitä miehiä me olimme. Arapialais-kyytimiehistä erille mentyämme lähensimme ikkunata ja sanoimme ranskalaisia olemamme, luostarisissa käydäksemme siihen tulleita. Munkki kysyi meiltä, oliko suostokirjaa keltä tuttavalta?

Onnekkemme oli matkalla kaksi munkkilaista yhtynyt meille vastaan, jotka kuulutuksensa aikomustamme luostarisissa käydä, heti antoivat kirjjeen meille mukaan. Tämän näytimme nyt ikkunasta kirkkustelijalle ja heti lasi hän sieltä nuoran alas, jonka päähän pyysi meitä sitomaan sitä. Kirjan saatuaansa läksi munkkilainen tiehensä ja jätti meidät siihen epäilemään, jos ensinkään sijalle päästettäisinkään.

Meljännes tuntia taikii kulua, kun taas ilmestyi ikkunaan taannoinen tuttavamme ja hänen seurassa koko joukko näitä mustia weljeksiä, jotka toinen toisensa perästä kärkäillä silmillä katselivat meitä. Me puolestamme koimme kaikella tawoin wäänellä naamojamme sulos-suuntaan, jotta paremmin mieltäisivät meihin nämä jumalan miehet ja se keino onnistuikin hywin meistä. Wähäisen tuolla leskenänsä neuwoiteltuaan jo laskiwät taaskin nuoran alas, waan nyt oli siinä rautahakainen päässä. Heti painuivat kyytimiehet leiksemme siihen, jotka nyt toinen toisensa perästä wivuttiin ylös ikkunalle, kussa niitä korjasi munkkilaiset. Dudostuen tätä, kysyin syötä siihen eräättä kyytimiehestäni, joka sanoi luostarisissa ei ollenkaan löy-

tyvän porttia wa kaikfia, sekä ihmisiä että tawaroita, tätä kautta sinne saawan. Luostarin asukkaat pelkääwät muka Arapialais-roswojoukkoja, jotka kulekšiwät niissä sendun, ja sentähden eiwät ole porttiaakaan rakentaneet.

Kun oli leikeet kaikki ylös saaneet, jo laskettiin taaskin nuora alas ja nyt oli poikki-puu sen päähän sidottu, jolla meidän tuli istua ylös mentäessä. Ikkunalle kohotua tarttui wälwä munkkilainen mieheen kiinni ja nosti häntä, samate kuin taannoin leikeitämme. Ikkunasta sijalle kerran sinne saatuamme, jo haihtui kohtakin miehestämme matkan kaikki raskutukset. Munkkilaiset oliwat hywän säwyitä ja kohtelioita ja pitiwät meitä hywinä kuin wieraista ainakin. Heti ruokailtuamme läksimme luostaria tarkastelemaan, waikkapa kyllä olimme matkasta wäsyneet.

Tämä luostari, rakettu pyhän Katrinan nimeen on melkein kaupunnin wertainen. Siinä on 60 Munkkia sekä 300 palveliata. Jokaisella on oma määrätty työnsä ja ihmeellistä oli nähdä miten kaikki oli täällä järjestyksessä ja asemallansa.

Kirkko on kaunis ja sen seinille on kuwattu Moosesen elämän waiheita; alttarin sanotaan olewan juuri sillä paikalla, jossa Moses olla oleskeli kuin kuult Herran äänen puhujan palawasta pensaasta. Kirkosta weiwät meitä munkit Mahomettiläisten Moskeaan eli temppeliin; sillä tämä maa kuin on Mahomet-uskolaisien aluetta, eiwät kristityt muulla ehdon olisi saaneet luostariansa tähän rakentaa, elleiwät olisi luwanneet Mahomettilais Moskeallekin tilaa siinä. Tämä oli kyllä nyt jo häwiön alainen ja rappiolle joutunut, sitä kun eiwät munkit juuri kehtaa korjata, waan senmoisenakin tyhdyttää se Mahomet-uskolaisien yleätä mieltä, kunhan muka waan tietäwät siellä olewan.

Nämät sekä kirjaston katsottuamme läksimme luostarin yrittitarhaan. Tämä todistaa erinomaisella tawalla, mitä ihminen työllään ja toimellansa woipi matkaan saada. Kamelein selässä on tänne täytyynyt tuoda wiljamaata aina Egyptistä saakka ja sitä niin paksulta wuoren rinteille panna, että isot puut pääsiwät häneen juurruttelemaan. Sitten on wettä täytyynyt wuoren lähteistä yltä ympärille johdatella, ettei päivän helle polttaisi maata perin kuivaksi, ja alinomaisella tarkkuudella sen kaswuja aina hoidella. Mutta runsaasti onkin Jumala tätä heidän työtänsä siunannut, sillä tämä wuori-rinne kasvaa nyt kaikkea, mitä sinäkin näin lämpimältä ilman-alalta woipi waatia.

Toisena päivänä läksimme wuorelle nousemaan. Eräs munkkilainen tuli kanssamme tietä opastamaan. Kuta

ylemmäksi nousimme, sitä hankalampi oli polku käydä; lopulla ei päässyt muuten kuin ryömimällä edelleen. Waan kuin viimeinkin sinne saimme, täällä lauea ja ihana näkö-ala niin ihastutti meitä, että kohtakin unohtimme matkan kaikki vaihat. Kotwan aikaa sentuja katseltuamme, luimme Piipistiä 2 Moosoksen kirj. 19 ja 20 Luvua Lain ilmoituksesta juuri samalla paikalla, jossa tämän sanotaan tapahtuneen.

Eifelillä kullulata on nuoren rotsoon rakennettu pieni kirkkonekko sekä Mahometin uskoinen Moskea, jotka hyvin oliwat rappiolle tulleet, waan joissa harras-uskoiset pilkerit sekä kristityt että mahomettiläiset, kuuluvat paljon käyhän rukoilemasa. Länsipuolella nuorta alas astuessamme tulimme siihen kohtaan, jossa Mooses löi Jumalalta saamansa Lain taulut palaisiksi, hawaitesiansa Israelin kansan kulta-wastikkata kumartelewan. Näimme senkin kallion, josta Moses sauwan iskulla sai wettä purnuamaan ylös. Tällä tiellä kaswaa paljon Manna-kaswua, jota myöskin sanotaan Enkelein-leiwäksi. Se on Sinain nuoren ainoa rikkaus, jota munkkilaiset kokoowat ja kaupittelewat ja tämä kuulunin olewan parempaa laatua kuin se, jota Egyptin maalla ja Sifeltan saarella wiljellään.

Seuraavana päivänä saimme koti-tietä kulkemaan ja pääsimme onnellisesti Rabiran kaupunkiin Egyptin maalla. Siihen se loppui meidän matkamme.

Dnko työ waiwaa?

Loppu viime N-roon.

Koska Adam oli seisattunut nuorukaisen wiereen, näypäsi hän kädellensä tämän olkapäättä ja sanoi surumielisesti hymyillen: „Drjö ystäwäni! Mitäs uneksit, niinhä sinä siinä istut supistuneena, juuri kuin haavoitettu haukka. Dnko herttasesti sinun heittänyt? Kawata kauniisti, ett'et syrjäv syöjättären syltiin.

Drjö, joka nyt wasta hawaitti että naapurinsa seiso wieresä, kohotti päänsä ja wastasi, hiwukset silmistänsä siwellen: „Ole huoletta naapurini! Ei tässä kuoleman wauraa ole; wirtistystä ja uutta elämää tässä imen“.

Adam. Wain wirtistystä imet; millä tawalla? Sillä että ilta hämälisä valjain jaloin wedessä wulikoitit. Woi wofaseni, lienerkö nyt täysmielinen“!

Drjö (wähän närkästyneenä). Heitä pois tyhjät puheesi! Muuten ystäwytemme kohta katkaa. — Mutta mitä tässä riitelemme! Katsele ehkä siinäkin kaunisista Jumalagn luomaa luontoa, niin hymärät mistä wirtistystä saan, ja kyllä muuttu sinunkin mielestä“.

Adam. Muttusko? antakoon Jumala! Tarpeellista taitasikin olla, ennenkuin liian mustaksi muodostun“.

Drjö. „Mustaksi? Mikä nyt! Etkö kaurojas ole saanut kylwetyksi taikka uupuiko siemeniä“?

Adam. „Kawat kyllä on kylwetty, siemenet mullassa, auitta työ“ —

Drjö. „Ei liene mennyt turhaan, koska jo kaikki tarlasti on toimitettu“.

Adam. Tietäköön kaikki-waltias! Belloissani olen jo wuostymmentä syntänyt ja mikä niistä on kaswanut? Köyhyyttä ja köyhyyttä. Jos nyt vielä ferra halla ennen minua niittää eloni, niin en taida enään firwestä kohottaa, en astuwaa eli auraa wafoon asettaa“. Näin wastasi Abferralan Adam ja tempasi samassa juurineen pienen petäjän maasta ja wiskasi sen weteen.

Drjö. Kohotti kiireesti jalkansa wedestä ja lausui: „Noh, Noh! Oleiko sinä Suomen sukua ja karfaat työstä, jos hallakin sinua ferra hätyytti“.

Adam. Jos olisitkin! Suorasti sanoen, työ minua ei enään niinkuin muinoin ilahuta, se minua inhottaa! Astu aamusta iltaan asti auran takana, ala toisena aamuna samalla tawalla ja niin wuoden pitkään, niin kyllä siinä wirtistyt. Ja lapset“ —

Drjö. Totuwat myös työhön! Etkö jo siinä työllesti ole palkintoa“?

Adam. „Waikea vielä tottuwattin! Mutta jos heidän watsansa naukuu ja waatteet owat riepaleisissa niin“ — muuta ei sanonut, waan käänsi päätään pois, ett'ei nuorukainen näkisi, kuinka wesi-wisarat tunkeutuivat silmiinsä.

Drjö. „Ei lauseitasi lopeta; jumalattomia owat ajatuksesta! Käyhä tähän kiwen juurelle istumaan, niin koittelen helpottaa huolast“.

Adam. „Koittale waan, ennen taidan uupua, kuin mieleni muutan“. Näin puhuen käwi Adam kuitenkin pitkälensä kiwen wiereen ja sanoi naurusuulla: „Saarnaa nyt ystäwäni, jo on kuulijasi penkillänsä“.

Drjö. „Sinä näet järwen rantoinensa. Kohota peittää yö sumu-peitteellensä kumpaiset. Mutta hetken ennen tuloasi, wallitsi päivä ja kaikki oli elossa. Ruoho, puut, kalat, linnut, kaikki oliwat wirkeänä. Lewolle owat menneet, mutta aamulla“ —

Adam. „Taitawat taas alkaa työtään. Jo nukuttaa minua, mutta pitkitä puhettasi, ehkä siinä olisi jotain kelmollisempaa kuunnellakseni“.

Drjö. „Niinkuin kuningas walta-istuimeltansa näky aurinko katselleen järweä, metsää ja niiden eläviä. Ja ikäänkuin silmäyftitänsä muistutetut, täyttiwät nämä toimituksensa. Kirkaana korkealla matkallansa astui päivä itse hiljaisesti, mutta hartabasti sittenkin. Niin astuu elämäsi ainoasti se, joka tietää tiensä ja tuntee tarkoituksensa“.

Adam. „Mahtaa niin olla; Noh! miten sitten“?

Drjö. „Puutkaan ei olleet liikkumatta“.

Adam. „Kuinka etäälle lienevät ehtineet. Rattoista tuota olisi kuulla“!

Drjö. „Waltaha kunha laadin! Ei monta wiiikkoa tätä ennen, seisoiwat siinä, mustina, ruman näköisinä, olfat lehtiänsä ikäwöiten. Mutta nyt, näetkö, muotonsa muuttuneen“?

Adam. „Mäen kyllä’ Onko tuo niin kummallista“?

Drjō. „Ymmärrättös että koska fewät ne sydämellisesti hyleli, taiwas wihmaili wettä ja päiwä säteillänsä niitä wirtisti, niin“ —

Adam. „Wirtistywät puuttin“.

Drjō. „Niin tietiwät aikansa tulleen, heittiwät heti alafuloisen talwisen takkinsa, ymmärswät taiwaan tahdon ja nyt, niinkuin näet, seisowat siinä kauniissa, komeassa koreudessaansa“.

Adam. „Abherat miehet. Jos ehkä meikääläinenkin“ —

Drjō. „Ei mietteilläsi keskeytä puhettani! Niin muistawat waan työnsä ne, jotka kunniana pitawät halulla täyttää welvollisuutensa“!

Adam. „Joko lewolle lähdetään. Mikasemmin oltaihin aamulla auran takana“.

Drjō. „Ei ole tiireissä. Katso puiden oksia. Näetkös linnut niillä“?

Adam. „En oikein selitä. Pestsijänsä taitawat lewätä“.

Drjō. „Ehkä niin lienee. Mutta ajatteleppas kuinka ihmeellinen lintujen käytös kuitenkin on. Tuskin oliwat lumi-hanget häwiineet, niin eikö nämä pienet fettärät eläwät samassa sitä hofsanneet ja sanoneet: „Kas nyt on aikamme tullut“. Ja oikein sitä on kumma katsella, sitä heidän menoansa. Namulla koska aurinko wäähänki koittaa, niin eikö heillä järestään ole aamu-weisu walmitettuna. Mutta ennen kuin laulunsa alkawat, niin karistelewat ensisti siiwiltänsä tonun ja pölyn, sitten noffitwat rikat höyheniltänsä ja wasta koska owat saaneet ruumiinsa puhdistetuksi ja kaikki pienemmätkin höyhenet kauniisti järestetyiksi, sitten wasta wisertawät ensisti pari kertaa että saawat oikean säweleen ja kohta alkawata amu-laulunsa.“

Adam. „Jos et nyt taas joutawia juttelisi, niin sanoisin että taitaisi kyllä ihmisilläkin olla linnuilta jotain oppimista“.

Drjō. „Päne waan asta mielehesi! Ja näets’ he laulawat wirtensä ja kiittawät Jumalaa, että hän on antanut heille uuden päiwän, että he Jumalan päiwän paistaessa saawat rakentaa pesijänsä, warjella muniansa, syötää poikiansa, elättää itsijänsä ja kätellä meisien ja kolo suonnon laumetta. Oletko tarkemmin katsellut heitä. Milloin näet heidät surullisina, hätäisinä, tyytymättöminä? Ei milloinkaan; he kiittawät Jumalaa pienimmästäkin jywästä, jonka itsellenä hankkawat“.

Adam. „Taitoa kyllä niin olla. Ei meidänkään pitäisi unhottaa kaikki-walitaan hywyttä“!

Drjō. „Ei juinkaan! Ja muista kuinka hywä Jumala meitä kohti on ollut ja on! Kodin on hän antanut meille niinkuin linnuille, heille puun oksat, meille paljon enemmän, meille maapaikan ja puut oksineen. Ja koska antoi meille tämän maan, niin sanoi: „Teidän tahdossa olkoon muuttaa se parattiseksi“.

Adam. „Heittikö meidän halttuun“?

Drjō. „Mutta ei ainoasti maata ole Jumala meille asunto-siaksi antanut. Hän lahjoitti meille myös woi-

joiden rinnalla luonto-kappalein woiwat owat aiwan wäähäiset“.

Adam. „Emme me woi lentää“!

Drjō. „Tosi kyllä. Ihminen ei woi lentää niinkuin lintu eikä maata kiiwaa myyrän tawalla. Mutta koska Jumalan lahjoittamia neuwojansa panee liikkeelle, niin lentawät ajatuksensa joutusammasti kuin lintu, ja neuwoillansa kohottaa wuorekkin paikoitansa“.

Adam. „Jos niin olisi, minikäähden me niin wäähän warteen saamme“?

Drjō. „Me emme usko jitsessämme niin suuria woi-mia olewan, kuin meisjä tosin on. Me emme tartu täydellä woi-malla työhön, siinä se wika on. Ja kuitenkin millä tawalla kiitollisuuttamme lahjoittajaa kohti näyttäsimme, jos ei sillä että käytämme lahjansa“?

Adam. „Toden mukaiselta tuo kuuluu. Odotapas koska aamulla taas käyn työhön käsin, niin kyllä pelto pölyyää“.

Drjō. „Woipiko ihminen näyttää osaawansa pitää suuret hengelliset lahjansa arwossa muulla, kuin että wilejee niitä omaksi parannukseksi ja muiden hywäksi? Jos muutoin telisi, wieläkö häntä sitten woisi nimittää Jumalan kuwaksi? Luontokappaleekin“ —

Adam. „Ja linnut, ne — ne“ —

Drjō. „Ne tietawät työnsä ja aikansa. Ei ne wälita, eikä pidä työtä waiwana, waan kiittawät Jumalaa joka päiwästä, jonka suopi heille työnsä toimittamiseksi. Ja wielä maatammekin matkustaessa muistawat jäättää jäähywäisiä kauniimmalla tawalla. Oletko nähnyt kuinka pääskyiset syksyllä, ennen kuin muille maille lähtewät, asetuwat kattoin räystäille ja parwessa wisertelewät kiitos-weisujansa. Niin, ystävänä! täytyy meidänkin tehdä. Mina pitää Jumalaa mielessämme, aina koitella näyttää että tiedämme pitää arwossa hänen lahjansa. Sillä häpiähän tuo olisi jos luontokappaleet olisimat luojalle kiitollisemat kuin me“.

Näillä sanoilla lopetti nuorukainen puheensa ja hyppäsi samassa kieweltä, sieppasi liiwinsä puun oksalta, otti ystävänsä käden ja käsi kädessä astuimat nyt kotiin. Mutta aamulla koska päiwä koitti, kalat hyppäsiwät wedessä ja särkien hopiaiset suomukset kiisuwät aurinkoa kohti, silloin souteli järwellä, werkkojansa katsellessa, kirkko-wirtänsä waisaten weneesiänsä nuorukainen ja pelloilla astui asturan takana, hewoistansa siwoilla puheilla muistut-tain, tyytywäisenä ja taitawasti Abheralan Adam.

23. —

Toimitti: S—la.

Helsingissä,

Suomalaisen Kirjallisuuden-Seuran Kirjapainossa.

Painoluwan antanut: L. Heimbürger.